

Nr 259.

Av herr **Reuterskiöld**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till avlöningar och material m. m. vid universiteten i Uppsala och Lund.

I prop. nr 218 har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit riksdagen att å avlöningsstaten för Uppsala universitet på det sätt omforma den juridiska fakultetens åtta professurer, att de nuvarande tre professurerna i civilrätt och romersk rätt, i civilrätt och internationell privaträtt samt i speciell privaträtt skulle ombildas till tre professurer i civilrätt, en utan något tillägg, en med tillägget "med romersk rätt" och en med tillägget "med internationell privaträtt", samt att å avlöningsstaten för Lunds universitet skulle uppföras dels två professurer i civilrätt, dels en i civilrätt "med internationell privaträtt". Dessa benämningar, som tillika angiva lärostolarnas ämnesomfattning, upptagas i staterna i särskilda anmärkningar under resp. fakulteter.

Mot denna fördelning är intet väsentligt att erinra, även om det hellre borde överlämnas åt Kungl. Maj:t att närmare reglera benämningarna, vilket kunde ske på det sätt, att till resp. anmärkningar fogades exempelvis förbehållet: "Kungl. Maj:t obetaget att, beträffande lärostolar som omfatta flera ämnen, annorlunda bestämma deras beteckning". Däremot måste allvarliga betänkligheter resas mot förslaget att i ovan angivna ämneskombinationer ersätta ordet "och" med ordet "med", då däri ligger, att det tillagda ämnet skall *även vetenskapligt* anses som ett biämne, d. v. s. såsom ett med de övriga icke likvärdigt forskningsområde — att en dylik beteckning kan försvaras, då fråga är allenast om angivande av visst *examensämnes omfång*, är en helt annan sak, då det kan vara berättigat att på detta sätt antyda att examensfordringarna icke få i biämnet göras lika omfattande som i ett huvudämne. Om däremot en *lärostols ämnesområde* på nu angivna sätt begränsas, måste detta medföra att lärostolens innehavare varken behöver hava ens vetenskaplig minimikompetens i ämnet vid tillsättningen eller därefter bör ägna egentlig vetenskaplig forskning åt detta ämne. Strängt taget blir en dylik kombinationsbeteckning därför liktydig med införande i en vetenskaplig professur av en ovetenskaplig arbetsuppgift och borde redan av detta skäl undvikas. Detta missförhållande undvikes helt om ämneskombinationen anges med "och" i stället för "med", utan att å andra sidan därigenom ålägges professurens innehavare någon skyldighet — blott en befogenhet — att ägna sitt forskningsarbete också åt biämnet.

Härtill kommer att i propositionen bibehållits n. v. kombinationsbeteckning genom ordet "och" beträffande såväl "nationalekonomi och finansrätt" som "straffrätt och juridisk encyklopedi" samt "statsrätt, förvaltningsrätt och folk-

rätt'', varvid må erinras att folkrätt och privat internationell rätt intaga alldeles samma ställning i förhållande till de huvudämnen med vilka de förenats. Vad angår den romerska rätten är denna för närvarande med dem fullt likställd som biämne, men har dessutom den särskilda karaktären att den kunnat förenas också med antingen rättshistoria eller juridisk encyklopedi och måste, i vilken kombination den än ställes, anses äga väsentlig betydelse för alla dessa tre ämnen, varav än tydligare följer att den icke bör särskilt markeras (genom bindeordet ''med'') som ett moment allenast i civilrätten — såsom förutvarande innehavare av lärostolar, vari alla dessa biämnen på olika sätt ingått, torde jag få anses äga vissa förutsättningar att bedöma frågan och av egen erfarenhet uttala mig. Vad angår kombinationen ''nationalekonomi och finansrätt'' må dessutom framhållas, att det kan ifrågasättas, om ej ämnesangivningen här borde omkastas. Slutligen må påpekas, att i Lund skulle brukas benämningarna ''straffrätt och juridisk encyklopedi'' samt ''romersk rätt och rättshistoria''.

Jag hemställer därför,

att riksdagen måtte vid fastställande av avlöningsstaterna för de juridiska fakulteterna i anmärkningarna om ämnesfördelningen vidtaga de ändringar ovan angivits.

Stockholm i mars 1938.

C. A. Reuterskiöld.